

අනු භාගය
BIO
විද්‍යාව

Revision = 2021
New Syllabus

DAY WORK BOOK

12

- * ආදර්ශ ඛනුචරණ හුරුව
- * ආදර්ශ ව්‍යුහගත රචනා හුරුව
- * ආදර්ශ රචනා හුරුව
- * ආදර්ශ රචනා පිළිතුරු පත්‍රය

Dr. **දිනේෂ් මුනුගල**

ලාංකේෂ් ආදර්ශ විද්‍යා ආරාමය

ආදර්ශ බහුවර්ණ හුරුව

- (1) ශාක සෛල බිත්තියේ මධ්‍ය සුස්තරය තුළ සංඝටකයක්වන පොලිසැකරයිඩයේ නැනුම් ඒකකය වන්නේ,
1. ග්ලූකෝස්
 2. ෆ්රක්ටෝස්
 3. පෙන්ටෝස්
 4. ග්ලූකොසැමීන්
 5. ග්ලූක්ටියුරොනික් අම්ලය
- (2) ධමනි බිත්ති ඝනවීම සඳහා හේතු වන්නේ කුමන මේදය අධික පරිභෝජනයෙන් ද?
1. සංතෘප්ත මේද
 2. Trans අසංතෘප්ත මේද
 3. Cis අසංතෘප්ත මේද
 4. 1 හා 2 පිළිතුරු සත්‍ය වේ.
 5. 1 හා 3 පිළිතුරු සත්‍ය වේ.
- (3) ඉලෙක්ට්‍රොන අන්වීක්ෂයේ සෛද්ධාන්තික විශාලනය කොපමණ ද?
1. 5×10^5
 2. 1×10^5
 3. 5×10^8
 4. 1×10^8
 5. 1×10^3
- (4) සෛල ජලාස්ම පටලය පිළිබඳ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් අසත්‍ය වන්නේ කවරක් ද?
1. ජලාස්මා පටලයේ ඝනකම 7nm ක් පමණ වේ.
 2. ජලාස්මා පටලයේ පවතින පොස්පොලිපිඩ අණු උභයසාහී වේ.
 3. ජලාස්මා පටලය දෙපස සංයුතියෙන් සමානවන නමුත් ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් වෙනස් වේ.
 4. ජලාස්මා පටලයේ ඇති ඇතැම් ප්‍රෝටීන එන්සයිම ලෙසද ක්‍රියා කරයි.
 5. පටලය තුළ වූ කොලෙස්ටරෝල් අණු මගින් පහත් උෂ්ණත්වවලදී පටලය ඝන වීමෙන් ආරක්ෂා කරයි.
- (5) මිනිසාගේ පේශි පටකය තුළ දක්නට ලැබෙන සෛල සන්ධි වර්ගය වන්නේ,
1. තද සන්ධි
 2. දෙස්මසෝම
 3. හිදැස් සන්ධි
 4. ජලාස්ම බන්ධ
 5. සන්නිවේදන සන්ධි
- (6) මිනිස් දේහයේ බොහෝ එන්සයිමවල ප්‍රශස්ත pH අගය වන්නේ,
1. 2
 2. 4
 3. 6 - 8 අතර
 4. 8
 5. 8 - 10 අතර
- (7) මිනිස් දේහය තුළ පවතින "සහයෝගීතාව" දක්වන අණුවකට උදාහරණයක් වන්නේ,
1. ATP
 2. ADP
 3. හිමොග්ලොබින්
 4. ට්‍රිප්සින්
 5. මයොග්ලොබින්
- (8) C₄ ශාක පිළිබඳ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය නොවන ප්‍රකාශය වන්නේ,
1. බඩඉරිගු, උක්වැනි ශාක C₄ ශාක සඳහා උදාහරණ වේ.
 2. 35°C දී ප්‍රභාසංස්ලේෂණ කාර්යක්ෂමතාව 50% කින් වැඩි වේ.
 3. මෙම ශාක තුළ සිදුවන ප්‍රභාසංස්ලේෂණයේ දී CO₂ දෙවරක් තිරවේ.
 4. කලාප කොපු සෛලවල CO₂ ප්‍රතිග්‍රාහකයා C₃ හේ සංයෝගයකි.
 5. C₄ ශාකවල පත්‍ර මධ්‍ය සෛල තුළ CO₂ තිර කිරීමට අදාල එන්සයිමය රුබිස්කෝ වේ.
- (9) නිර්වායු ශ්වසනය පිළිබඳ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් අසත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,
1. නිර්වායු ශ්වසනය යනු අණුක O₂ නොමැතිවිට ග්ලූකෝස් බිඳ දැමීමේ ක්‍රියාවලියයි.
 2. මේ සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ සයිටසෝලයේ ඇති එන්සයිම පමණි.
 3. මෙමගින් නිපදවෙන ATP ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි වේ. ඒවා නිර්වායු ශ්වසනයේ ඉදිරි ක්‍රියා සඳහා වැදගත් වේ.
 4. එනිල් මධ්‍යසාර පැසීමේ දී අවසාන හයිඩ්‍රජන් ප්‍රතිග්‍රාහකයා වන්නේ කාබනික සංයෝගයකි.
 5. PA අණු, ලැක්ටික් අම්ලය බවට පත්වීමේ දී CO₂ අණු පිට වීමක් සිදු නොවේ.

(20) පාතනෝද්භවය සඳහා උදාහරණ ශාකයක් වන්නේ පහත ඒවායින් කවරක් ද?

1. සමහර කෘෂි වර්ග
2. කෙසෙල්
3. මිදි
4. දොඩම්
5. 3 හා 4 පිළිතුරු සත්‍ය වේ.

• අංක 21 සිට 25 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පහත උපදෙස් පිළිපදින්න.

මෙහි දී ඇති ප්‍රතිචාර අතරින් එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් හෝ නිවැරදිය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය/ප්‍රතිචාර තෝරා ඒ සඳහා අදාළ නිවැරදි අංකය යොදන්න.

- A, B, D ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් (1)
 A, C, D ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් (2)
 A, B ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් (3)
 C, D ප්‍රතිචාර පමණක් නිවැරදි නම් (4)
 වෙනත් කිසියම් ප්‍රතිචාරයක් හෝ ප්‍රතිචාර සංයෝජනයක් නිවැරදි නම් (5)

උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
A, B, D	A, C, D	A, B	C, D	වෙනත් කිසියම් ප්‍රතිචාරයක් හෝ
පමණක්	පමණක්	පමණක්	පමණක්	ප්‍රතිචාර සංයෝජනයක් හෝ
නිවැරදිය	නිවැරදිය	නිවැරදිය	නිවැරදිය	නිවැරදිය

(21) ශාක තුළ පවතින වර්ධක ද්‍රව්‍යයක් වන සයිවොකයිනින් හි කෘත්‍යය/ කෘත්‍යයන් වන්නේ,

- A. අපායන පටකවලට පෝෂක වලනයට දිරි ගැන්වීම.
- B. බීජ පුරෝහනය උත්තේජනය
- C. පත්‍ර වෘද්ධතාව දිරිගැන්වීම.
- D. පත්‍ර වෘද්ධතාව පමා කරයි.
- E. පත්‍රවල ජේදනය දිරි ගැන්වීම.

(22) ශාකවල පෙර සිට පැවති ව්‍යුහමය හා රසායනික ආරක්ෂණ යාන්ත්‍රණවලට අයත් "පීනෝල" සඳහා උදාහරණ වන්නේ,

- A. ලිග්නීන්
- B. වැනීන්
- C. ලෙක්ටීන්
- D. ඇසඩරැක්ටීන්
- E. නිකොටීන්

(23) පසු - ප්‍රොටෙරෝසයික් අවධියේ බිහි වූ සත්ත්ව කාණ්ඩය/කාණ්ඩ වන්නේ,

- A. පොරීෆෙරි
- B. ස්පොන්ජී
- C. ආත්‍රොපෝඩා
- D. මොලුස්කා
- E. නිඩාරියා

(24) 100°C ට වඩා වැඩි උෂ්ණත්ව වලදී වර්ධනය නිශේධනය වන ජීවීන්ට උදාහරණ/ උදාහරණයක් වන්නේ,

- A. *Nostoc*
- B. *Methanococcus*
- C. *Ulva*
- D. *Anabaena*
- E. *Planaria*

(25) එක් ජල අණුවක් පමණක් අතුරුඵලයක් ලෙස පිටකරමින් නිපදවෙන සංයෝගය/සංයෝග වන්නේ,

- A. ට්‍රයිජ්සයිල්ග්ලිසරෝල්
- B. පිෂ්ඨය
- C. මෝල්ටොස්
- D. ලැක්ටෝස්
- E. හිමොග්ලොබින්

(1) (A) (i) ජීව විද්‍යාව යන විෂය පථය තවදුරටත් බෙදිය හැක්කේ කුමන ශාඛාවලට ද?

.....
.....
.....

(ii) පෘථිවිය මත ඇතිවූ ප්‍රථම ජීවීන් මගින් දරනු ලැබූ ලක්ෂණ ලියන්න.

.....
.....
.....

(iii) පෘථිවිගෝලය මත වර්තමානයේ වෙසෙන ජීව විශේෂ සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?

.....

(iv) පෘථිවිය මත ජීවය සම්භවය වූයේ මීට කොපමණ කලකට ඉහතදී ද?

.....

(B) (i) ස්වභාවික සම්පත් ලෙස හඳුන්වන්නේ මොනවා ද?

.....
.....

(ii) වර්තමානයේ පුළුල් ලෙස සිදුවන ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂයවීම සඳහා බලපා ඇති ප්‍රධාන හේතුව කුමක් ද?

.....

(iii) ස්වභාවික සම්පත්වල අධික පරිභෝජනය නිසා පැන නැගී ඇති පාරිසරික ගැටලු මොනවා ද?

.....
.....
.....

(iv) තිරසාර ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා ජෛව විද්‍යාත්මක දැනුම භාවිතා කරගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග 3 ක් ලියන්න

.....
.....
.....

(C)(i) වර්ධනය හා විකසනය යන වචන දෙක අර්ථකථනය කරන්න.

වර්ධනය :

විකසනය :

(ii) ජීවි මෙන්ම අජීවී ද්‍රව්‍ය මගින් පෙන්වනු ලබන ලාක්ෂණික මොනවා ද?

.....
.....

(iii) අනුවර්තනය යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ කුමක් ද?

.....
.....

(iv) පෙර සඳහන් කර ඇති ප්‍රධාන මට්ටම් අවරෝහණ අනුපිළිවෙලින් ලියන්න

.....

D) (i) මොනොසැකරයිඩවල C : O අනුපාත කොපමණ ද?

.....

(ii) මොනොසැකරයිඩවලට අදාළව පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

3C	a)	b)
4C	c)	d)
5C	පෙන්ටෝස	e)
6C	f)	ග්ලූකෝස්
7C	g)	h)

(iii) මක්සිභාරක සීනි වර්ගයක් වන ඩයිසැකරයිඩයක් නම් කරන්න.

.....

(iv) ඩයිසැකරයිඩ අණුවක් සෑදෙන ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

.....

(2) (A) (i) සෛල චක්‍රයක් ලෙස හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?

.....

(ii) සෛල විභාජනයේ දීර්ඝතම කලාව නම් කර, එය තවදුරටත් බෙදිය හැකි කොටස් ලියන්න.

.....

(iii) හිස්ටෝන ප්‍රෝටීන සංස්ලේෂණය සිදුවන්නේ කුමන කලාවේදී ද?

.....

(iv) සෛල චක්‍ර පාලක පිරික්සුම් මධ්‍යස්ථානවල කෘත්‍ය කුමක් ද?

.....

(v) ඒවා පිහිටන්නේ සෛල විභාජනයේ කුමන කලාවල ද?

.....

(B) (i) අනුනත විභාජනය යන්න හඳුන්වන්න.

.....

(ii) පෙර යෝග කලාවේදී , සෛලයක් තුළ සිදුවන විශේෂ සිදුවීම් 4 ක් ලියන්න.

.....

(iii) වියෝග කලාවේදී සෛලය දිගින් වැඩිවීමට බලපාන හේතුව කුමක් ද?

(iv) සත්ත්ව සෛලවල හා ශාක සෛලවල සෛල ජලාස්ම විභාජනය සිදුවන්නේ කෙසේදැයි වෙන වෙනම පැහැදිලි කරන්න.
සත්ත්ව සෛලය :

ශාක සෛලය :

(C) (i) සියලු ජීවීන්ගේ ශක්ති වාහකයා ලෙස ක්‍රියාකරන රසායනික සංයෝගය කුමක් ද?

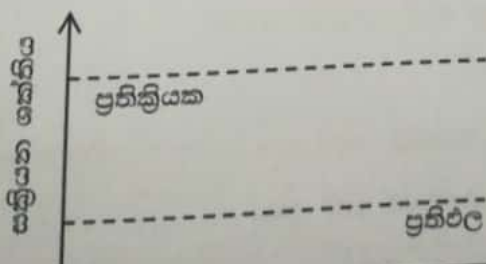
(ii) එම සංයෝගයට ශක්ති වාහකයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම පිණිස හේතුවන සුවිශේෂී ලක්ෂණ 2 ක් ලියන්න.

(iii) ජෛව ගෝලයේ අඩංගු ජීවී පද්ධතිවල ශක්තිය සම්ප්‍රේෂණය වන ආකාරය පියවර වශයෙන් අනුපිළිවෙලින් දක්වන්න.

(iv) ශක්ති ප්‍රභවයේ වෙනස්වීම මත පදනම්ව, ශක්තිය නිපදවීම බෙදිය හැකි ප්‍රධාන ආකාර මොනවා ද?

(D) (i) එන්සයිමයක් යනු කුමක් ද?

(ii) එන්සයිමයක් නැතිවීම (a) හා ඇති වීම (b), පහත සක්‍රියන ශක්ති ප්‍රස්තාරය වෙනස්වෙන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.

(iii) ප්‍රෝටීනමය එන්සයිමවල ඇති ඇමයිනෝ අම්ල මගින් ඉටුකරන කාර්යයන් 2 ක් ලියන්න.

.....

.....

(iv) ප්‍රෝටීන සිඳුම් යාන්ත්‍රණය ලෙස හැඳින්වෙන්නේ කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

.....

.....

.....

ආදර්ශ රචනා හුරුව

- (1) a) DNA අඤ්චේ ව්‍යුහය විස්තර කරන්න.
- b) ජලය ජීවින් සඳහා වැදගත්වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- (2) a) බීජ ශාක යනු මොනවා ද?
- b) බීජ ශාකවල වැදගත් ලක්ෂණ විස්තර කරන්න.

DAY WORK BOOK - 11, පිලිතුරු පත්‍රය (රචනා)

(1) a) ප්‍රෝටීනවල මූලික රසායනික ස්වභාවය හා කාර්යය විස්තර කරන්න.

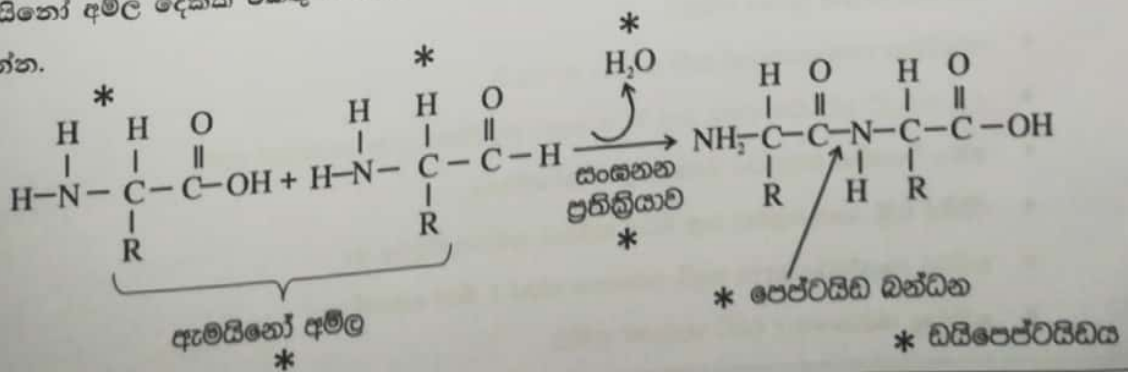
- * ප්‍රෝටීන ඇමයිනෝ අම්ලවලින් සෑදී ඇත.
- * ප්‍රෝටීන සෑදීමට විවිධ ඇමයිනෝ අම්ල 20 ක් සහභාගී වේ.
- * මූලද්‍රව්‍ය සංයුතිය C, H, O, N හා S ය.
- * ග්ලයිසින් හැර අනෙක් ඇමයිනෝ අම්ලවල මැද අසමමිතික කාබන් පරමාණුවක් ඇත.
- * සෑම ඇමයිනෝ අම්ලයක්ම ඇමයිනෝ කාණ්ඩයක්
- * කාබොක්සිල් කාණ්ඩයක්
- * හයිඩ්‍රජන් පරමාණුවක් සහ
- * සාමාන්‍යයෙන් R ලෙස දැක්වෙන
- * ඇල්කිල් කාණ්ඩය කාණ්ඩයකින් යුක්ත වේ.
- * ග්ලයිසින් R වෙනුවට H පරමාණුවක් ඇත.
- * R කාණ්ඩය අංශ දාමය ලෙස හඳුන්වයි.
- * එක් එක් ඇමයිනෝ අම්ලවල R කාණ්ඩ එකිනෙකට වෙනස් ය.
- * අංශදාමය හැර ඇමයිනෝ අම්ලයක ඇති අනෙක් කාණ්ඩ
- * පිට කොන්ද ලෙස හඳුන්වයි.
- * ඇමයිනෝ අම්ලවල කාබොක්සිල් කාණ්ඩ හෝ ඇමයිනෝ කාණ්ඩ එකක් හෝ කිහිපයක් ඇත.
- * ඇමයිනෝ කාණ්ඩයට කාර්ය ස්වභාවයක් ඇති අතර

- * කාබොක්සිල් කාණ්ඩයට ආම්ලික ස්වභාවයක් ද ඇත.
- * එම නිසා ඇමයිනෝ අම්ල අණු උභය ගුණී වේ.
- * ඇමයිනෝ අම්ල අණු 2 ක් අතර සංඝනන ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදු වී,
- * ජල අණුවක් නිදහස් කරමින්
- * පෙප්ටයිඩ බන්ධනයක් සාදනු ලබයි.
- * ඇමයිනෝ අම්ලවලින් සෑදුණු පොලිපෙප්ටයිඩ දාම එකක් හෝ කිහිපයකින් ප්‍රෝටීන සෑදී ඇත.
- * ප්‍රෝටීනවල කාර්යාත්මකව වැදගත්වන ව්‍යුහ මට්ටම් 4 කි.
- * ඒවා නම් ප්‍රාථමික ව්‍යුහය
- * ද්විතීයික ව්‍යුහය
- * තෘතීයික ව්‍යුහය හා
- * වාතුවර්ථ ව්‍යුහය යි.

කාර්ය

- * පෙප්සින් / ඇමයිලේස් උත්ප්‍රේරක ප්‍රෝටීන ලෙස ක්‍රියා කරමින්
- * ජෛව රසායනික ප්‍රතික්‍රියා උත්ප්‍රේරණය කරයි.
- * කෙරවින් ව්‍යුහමය ප්‍රෝටීන ලෙස ක්‍රියා කරමින්
- * වියළීම වළක්වයි.
- * කොලැජන් මඟින්
- * ශක්තිමත් බව/සන්ධාරණය ලබා දෙයි.
- * ඕවුල්බ්ලිමින් ප්‍රෝටීනය බිත්තරවල සංචිතව ඇත./ කේසින් කිරිවල සංචිතව ඇත.
- * හිමොග්ලොබින් මඟින් O₂ හා CO₂ පරිවහනය කරයි.
- * මස්තු ඇල්බියුමින් මේද අම්ල පරිවහනය කරයි.
- * ඉන්සියුලින්/ග්ලූකෝන් හෝමෝන ලෙස ක්‍රියා කරමින්
- * රුධිර ග්ලූකෝස් මට්ටම යාමනය කරයි.
- * ඇක්ටීන/මයෝසීන් සංකෝචක ප්‍රෝටීන ලෙස ක්‍රියා කරමින්
- * පේශි තන්තු සංකෝචනය කරයි.
- * ඉම්ප්‍රොනොග්ලොබ්ලින් ආරක්ෂක ප්‍රෝටීන ලෙස ක්‍රියා කරමින්
- * ආගන්තුක දේහ ඉවත් කරයි.

b) ඇමයිනෝ අම්ල දෙකක් එකතු වී ඩයිපෙප්ටයිඩයක් සෑදෙන ආකාරය රූප සටහන් මඟින් නිරූපණය කරන්න.

- එවා ක්‍රමයෙන් හෝ ක්‍රමයෙන් ලෙස උඩු අවස්ථාවට වහාම පත්වීම් ලබයි.
- සවිච්චි මාදුරුව, ඉතිමාදුරුව හා යටි අවස්ථාව අතර සැසඳීම ඇත.
- එය අන්තර් සෛලීය අවකාශ රාශියක් සහිතව ලිහිල්ව සැසඳීම හිමි.
- පත්‍ර මධ්‍ය සෛල තුළ, පත්‍රයේ නාරටි ඇති අතර, ඒවා නොදිග යාමනය වී ඇත.
- සෑම නාරටියක් ම කලාප කොටුවකින් ආරක්ෂා වී ඇත.

